

Az utak mentén szerte az országban bálványok jelzik, hogy arat a halál, s hozzátartozók sokasága érzi úgy, hogy a valamilyen formában emléket kell állítani ott, ahol elvesztették szeretett hozzátartozójukat. A temetőkben is drága márványsírok, díszes szobrok és más mutatós motívumok jelzik, hogy az emberek minden tőlük telhetőt megtesznek, mások is lássák, mennyire szerették azt, akit elvesztettek.

Ha körbe nézel az Interneten, sok hamis dolgot találhatsz a halállal kapcsolatban. Virtuális gyertyaégetés pénzért, szívfacsaró megemlékezések versekben és jól hangzó idézetekben, illetve vigasztalások sokaságában. Ezt nevezi a büszke ember kegyeletnek. Sokan közülük életében sem tisztelte az elhunytat, de halálában sem képes arra, hogy a szeretet valódi hangjára hallgasson. A sötétség nem csak a fizikai világba, hanem a virtuális világba is terjeszti szellemiségét.

A lélekben halottak emelnek ilyen bálványokat a testi halottak számára, hiszen akiben ott él az örök élet csírája, pontosan tudja, hogy ezek mit sem jelentenek annak az embernek, akit elvesztettek. Igazából ezek csak azoknak fontosak, akik a bálványokat emelik.

Képmutató ember az ilyen tanításra rögtön kivágja magát és arra hivatkozik, hogy a halottnak szeretné megadni a neki járó végtisztességet. Nem is sejtik, hogy az ilyen magatartással nem kevesebbtől fosztják meg magukat, mint Isten felszabadító kegyelmétől.

Ha jól megvizsgálod a végtisztesség szót, akkor könnyen rájössz, hogy a tisztesség nem anyagi aspektus, így nem is hozható összefüggésbe anyagi bálványokkal. Tisztelni valakit annyit jelent, hogy elfogadni őt annak ellenére, hogy elveivel nem értek egyet. Aki egy halottnak meg akarja adni a végtisztességet az

- számot vet az elhunyttal való kapcsolatával
- megbocsájtja az elhunyt azon tetteit, amelyeket elkövetett
- megbocsájtja magának azokat a tetteket, amelyeket az elhunyttal szemben elkövetett

- lélekben elbúcsúzik és elengedi az elhunytat
- berendezkedik arra, hogy az életet tovább tudja folytatni igazságban, szeretetben és békében.

A megbocsátás kapcsán tehát az emberben nem a fájdalom uralkodik el, hanem az öröm. Ez nem jelenti azt, hogy valaki a másik halálának örülne, hanem azt jelenti, hogy az ember felszabadítja tudatát azoktól a képzetektől, amelyeket az elhunyttal kapcsolatban esetleg fájdalomként élt meg. Ennek következtében az elhunytnak is szabadságot biztosít, hiszen a hozzátapadó elvárások és félelmek megbocsájtásával az elhunyt ember is szabadabbá válik és sok tettének sok következményétől szabadulhat meg.

Az ilyen jellegű cselekedettel az itt maradt hozzátartozó is szabadabbá válik, hiszen bizonyítja önmagának és Istennek, hogy valóban hisz az örök életben, hiszen tettével erre utaló magatartást folytatott. Aki fájdalmat él meg egy másik ember halála felett, az csak azt bizonyítja, hogy nem hisz a halál utáni létben, azaz a lélek örökkévalóságában.

A halottat el kell temetni, ez nem kérdés. A temetés lényege azonban elsősorban egészségügyi kérdés, hiszen a test maga nem azonos azzal az emberrel, akit életében ismertek szerettei. Mivel a lélek vég nélküli és örökké való, az általam vázolt végtisztességet bármikor és bárhol elvégezheti az ember. Akár sok-sok év múlva is, akár a lakhelyétől több ezer kilométerre is. Igaz ember azonban ezt a végtisztességet különlegesen bizalmas viszonyban, saját magányában adja meg, mert abban tud leginkább koncentrálni az elhunytra és önmagára.

„Hadd **temessék** el **a halottak** az ő **halottaikat**: te pedig elmenvén, hirdesd Isten országát” (Lukács 9/59-60)- így figyelmeztet Jézus arra, hogy Isten az élők Istene nem a halottaké. Aki lélekben halott az a földön is fájdalommal éli meg a halálhoz tartozó eseményeket. Azonban aki él, annak a halálhoz Isten kegyelme társul és a megváltás gondolata. Mert a megváltó meghalt és feltámadt a halottak közül, bizonyította az emberiségnek, hogy igaz emberen a halál sem uralkodhat. Aki pedig ebben hisz, feltámad, ha eljön az igazság pillanata.